

35.Gf.40.570/2016/6.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Fáry Zoltán jogtanácsos által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME.) felperesnek, a FELSZÁMOLÓ SZERVEZET NEVE (FELSZÁMOLÓ SZERVEZET CÍME., ügyintéző: dr. Dienes Tamás jogtanácsos, felszámolóbiztos: Tamus Antal) felszámoló szervezet által képviselt I.R. ALPERES NEVE (I.R. ALPERES CÍME.) I. rendű és a dr. Zsögöny Ilona ügyvéd mint ügygondnok (FÉL CÍME.) által képviselt II.R. ALPERES NEVE (II.R. ALPERES CÍME) II. rendű alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. szeptember 21. napján meghozott 7.G.40.370/2016/13. számú ítélete ellen a felperes részéről 14. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezését pedig helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek között 2013. november 7. napján létrejött szállítási szerződés érvénytelen, mert annak megkötése során megsértették a 2015. október 31-ig hatályban volt, de a jelen eljárásban még irányadó „A közbeszerzésről” szóló 2011. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) rendelkezéseit. Kérte továbbá az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonását, illetve a Kbt. 164. §-a (5) bekezdésének első mondata alapján bíróság kiszabását.

A felszámolás alatt álló I. rendű alperes a felperes kereseti tényállításait nem vitatta, ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A II. rendű alperes - nevében a kirendelt ügygondnoka - kérte a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását. Az ügygondnoki díját 300 000 Ft összegben érvényesítette áfa mentesen.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a szállítási szerződés érvénytelenségét megállapította, azonban ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Az ügygondnok munkadíját 300 000 Ft-ban határozta meg és annak 8 napon belüli - végrehajtás terhe melletti - letétbehelyezésére kötelezte a felperest.

Kötelezte továbbá a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 300 000 Ft perköltséget, illetve kimondta, hogy ezt meghaladóan a peres felek a felmerült költségeiket maguk viselik.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában rámutatott, hogy a szerződés érvénytelenségének megállapítása körében a felperes pernyertes lett, míg a bíróság kiszabására irányuló indítványa tekintetében pervesztes, ezért rendelkezett úgy, hogy mindegyik fél viseli a maga költségét. A II. rendű alperes ügygondnokának díját pedig a kifejtett munkájával arányosan állapította meg.

Ez ellen az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatását akként, hogy „az ügygondnoki díj viselésére a bíróság az államot kötelezze”.

Állította, hogy az ítéletnek a perköltséget terhére megállapító rendelkezése jogsértő, mert az elsőfokú bíróság nem alkalmazta „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 78. §-ának (3) bekezdését, amely úgy rendelkezik, hogy ha a bíróság a külön jogszabállyal erre feljogosított személy vagy szervezet keresetét elutasította, a perköltségek megfizetésére az államot kell kötelezni. Álláspontja szerint a felperest jogszabály [a Kbt. 164. §-ának (1) bekezdése] jogosítja fel a perindításra, sőt neki mint közigazgatási szervnek mérlegelési joga sincsen abban, hogy a pert megindítja vagy sem, az számára kötelező. Emiatt a kereset elutasítása esetén nem kötelezhető a Pp. 75. §-ának (1) bekezdése szerinti perköltség viselésére, így az ügygondnoki díj megfizetésére sem. Hivatkozott a Fővárosi Törvényszék eseti döntésében megnyilvánuló bírósági gyakorlatra, amely szerint a felperes mint keresetindításra külön jogszabállyal feljogosított szervezet keresetének elutasítása esetén a perköltség megfizetésére az államot kell kötelezni.

Az alperesek a fellebbezésre észrevételt nem terjesztettek elő.

A peres felek a másodfokú eljárás során tárgyalás tartását nem kérték, ezért az ítéletábra a felperes fellebbezését a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján - figyelemmel a (2) bekezdésben foglaltakra is - tárgyaláson kívül bírálta el.

Az ítéletábra megállapította, hogy a peres felek nem nyújtottak be fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletének a per főtárgya tekintetében hozott, illetve az államnak járó illeték viselésére vonatkozó rendelkezései ellen, ezért azok a Pp. 228. §-a (3) és (4) bekezdései szerint (rész)jogerőre emelkedtek. Emiatt az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem korlátai között bírálta felül.

A felperes fellebbezése megalapozatlan.

Az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása - figyelemmel a felperes 4. sorszámú beadványában előterjesztett, az eljárás szabálytalansága elleni kifogásra - hiányos abban a tekintetben, hogy miért a felperest kötelezte az ügygondnoki díjnak az előlegezésére, illetve miért a II. rendű alperest kötelezte annak viselésére. A Pp. 114. §-ának második mondatában, illetve 221. §-ának (1) bekezdésében írtak megsértése miatt azonban nem indokolt az ítélet hatályon kívül helyezése, ugyanis a másodfokú ítéletben a jogi indokolás pótolható, emiatt tehát nem szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése [1/2014. (VI.30.) PK vélemény 1. pontja].

Az ítéletábra a rendelkezésre állt iratok alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 76. §-a (2) bekezdésének második mondata szerint a 3. sorszámú végzésével már kötelezte a felperest, hogy a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalánál ügygondnoki díj előlegezése címén 300 000 Ft-ot helyezzen letétbe. Ezt a végzést a felperes ugyan 2016. március 3. napján átvette, azonban a 4. sorszámú beadványában azt kérte, hogy állapítsa meg a bíróság a jelen perben a teljes költségmentességét és a Pp. 76. §-ának (4) bekezdése szerint ne kötelezze őt az ügygondnoki díj megfizetésére, hanem a költségmentesség engedélyezése esetében irányadó szabályokat alkalmazza. Állította, hogy a Pp. 84. §-ának (3) bekezdése szerint a teljes költségmentesség kiterjed a Pp. 84. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerinti költségekre, így többek között az ügygondnoki díj előlegezésére is.

Az elsőfokú bíróság anélkül hagyta figyelmen kívül a felperesnek ezt a kifogását, hogy az eljárást befejező határozatában megindokolta volna. Az ítéletében pedig újra kötelezte - már végrehajtás terhével - a felperest a 300 000 Ft ügygondnoki díj előlegezésére, majd annak mint perköltségnek a viselésére a II. rendű alperest kötelezte a felperes javára. A felperes nem vitatta az ügygondnoki díjösszezszerűségét, azonban a fellebbezése tulajdonképpen arra irányult, hogy a bíróság ne őt kötelezze annak előlegezésre, hanem az államot a díjnak a viselésére.

A Pp. 76. §-a (2) bekezdésének második mondata szerint az ügygondnoki díj előlegezésére általában a felet csak az eljárást befejező határozatban kell kötelezni; szükség esetén azonban a bíróság a felet arra külön határozatban is kötelezheti.

Az elsőfokú bíróság előbb külön határozatban, utóbb az eljárást befejező határozatában is kötelezte a felperest az ügygondnoki díjnak az előlegezésére, mint azt a felet, aki az ügygondnok kirendelését kérte. Az ítéletében pedig az általa előlegezett ügygondnoki díjnak a viselésére a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a II. rendű alperest kötelezte a felperes javára.

Mindezekre tekintettel emeli ki az ítéletábra, hogy a fellebbezésben helytállóan megjelölt Kbt. 164. §-a (1) bekezdésének utolsó mondata szerint a felperest az általa az e szakasz alapján indított perekben teljes költségmentesség illeti meg.

A Pp. 76. §-ának (4) bekezdése szerint az ügyész, valamint a külön jogszabállyal erre feljogosított szervezetet költségek előlegezésére valóban nem lehet kötelezni, hanem a költségmentesség engedélyezése esetében irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni. Ugyanakkor a Pp. 84. §-ának (4) bekezdése szerint az (1) bekezdés b) pontja alá eső, azon költségeket, amelyeknek előlegezése alól a költségmentességben részesülő fél mentesül, az állam előlegezi, kivéve az ügygondnoki díjat. Az ügygondnoki díj megfizetésére - a perköltségek viselésére vonatkozó általános szabályok figyelembevételével és a költségmentesség teljes és részleges jellegétől függetlenül - a pereszes felet pedig akkor is kötelezni kell, ha költségmentességben részesült.

Mindezekből az a következtetés vonható le, hogy a felperest a jelen perben teljes (személyes) költségmentesség illeti meg, és emiatt az állam az ügygondnoki díj kivételével előlegezi illetve viseli helyette a költségeket.

A felperes által megjelölt Pp. 78. §-ának (3) bekezdése pedig azért nem alkalmazható, mert a bíróság ugyan részben elutasította a keresetét, de őt nem kötelezte perköltségviselésre, csupán az általa előlegezett költség megfizetésére a II. rendű alperest.

Az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletének indokolását az ítéletábra pótolta, így azt a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a felperes a saját (jogi képviselettel felmerült) költségeit maga köteles viselni. A teljes költségmentessége folytán feljegyzett 24 000 Ft fellebbezési illetéket pedig „A költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban” tárgyú 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Az alpereseknek a másodfokú eljárással (igazolt) költsége nem merült fel, ezért arról az ítéletábrának nem kellett döntenie.

Debrecen, 2017. január 30.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke - előadó bíró, Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -